

292000- /2020.ált

Módszertani Leírás

Járműazonosítás I.

gépjármű alvázszámok vizsgálatának általános eljárása

Tartalomjegyzék

1	A MÓDSZERTANI LEÍRÁS KIDOLGOZÁSÁBAN RÉSZT VEVŐK ADATAI.	4
2	A MÓDSZERTANI LEÍRÁS HATÁLYBA LÉPÉSÉNEK IDŐPONTJA.....	4
3	MÓDSZERTANI LEÍRÁS TÉMÁJA	5
4	KIADÁS INDOKOLÁSA.....	5
5	HATÓKÖR	5
6	MEGHATÁROZÁSOK.....	6
6.1	Fogalmak.....	6
6.1.2	Járműazonosítás.....	6
6.1.2	Járműazonosító adat	6
6.1.3	Gépjármű egyedi azonosító jel	6
6.1.4	Gyártmány, típus	6
6.1.5	Gyártási év.....	7
6.1.6	Modellév.....	7
6.1.7	Jármű okmányok	7
6.1.8	Forgalmi engedély, lassú jármű igazoló lap.....	7
6.1.9	Forgalmi rendszám, azonosító tábla (hatósági jelzés).....	7
6.1.10	Regisztrációs matrica	7
6.1.11	Törzskönyv	7
6.1.12	Alvázsám	7
6.1.13	Motorszám.....	7
6.1.14	Produkciós tábla, matrica	7
6.1.15	Adattábla, mérettábla, matrica	8
6.1.16	Egyéb azonosító jegyek.....	8
6.1.17	Egyedi azonosító	8
6.1.18	Érzékszervi vizsgálat.....	8
6.1.19	Fizikai, kémiai vizsgálat.....	8
6.1.20	Műszeres vizsgálat	8
6.2	Rövidítések	8
7	BEVEZETÉS	9
7.1	A témakör hazai helyzete, a témaválasztás indoklása	9
7.2	Kapcsolat a hivatalos hazai és külföldi szakmai irányelvekkel.....	9

7.2.1	A területtel érintett szabványok.....	9
7.2.2	Ajánlások.....	9
8	A MÓDSZERTANI LEÍRÁS SZAKMAI RÉSZLETEZÉSE	10
8.1	A vizsgálat általános alapelvei	10
8.2	A járműazonosítás során vizsgálandó azonosítók, és szükséges eszközök	10
8.2.1	A vizsgálandó azonosítók és egységek:	10
8.2.2	Eszközök.....	11
8.2.3	Szakirodalom.....	11
8.3	Vizsgálatok elvégzése.....	12
8.3.1	Okmányok	13
8.3.2	Alvázsám, alvázsám karakterek, alvázsámot hordozó elem, karosszéria szám, másodlagos alvázsám	14
8.3.3	Motorszám, másodlagos motorszám	14
8.3.4	Külső és belső kialakítás és felszereltség.....	15
8.3.5	Jármű szín, színkód	15
8.3.6	Vezérlőegység/vezérlőegységek	16
8.3.7	Típustábla, mérettábla	16
8.3.8	Kulcsok vizsgálata.....	17
8.3.9	Címkék, vonalkód, QR.....	17
8.3.10	Üvegek, alkatrészek	18
8.3.11	Sebességváltó	18
8.4	Dokumentálás	18
9	A MÓDSZERTANI LEÍRÁS FELÜLVIZSGÁLATI TERVE	19
9.1	Évenkénti tartalomfrissítő felülvizsgálat	19
9.2	Rendkívüli felülvizsgálat.....	19
9.3	Háromévenkénti technológiamegújító felülvizsgálat	19
10.	SZAKIRODALOM.....	20
10.1	Jogszabályok.....	20
10.2	Szabványok.....	20
11.	MELLÉKLETEK.....	20

1 A MÓDSZERTANI LEÍRÁS KIDOLGOZÁSÁBAN RÉSzt VEVŐK ADATAI

Dr. Nagy Gábor	forenzikus vegyészet, forenzikus fizika, igazságügyi vegyészeti szakterületen bejegyzett szakértő, járműazonosító, Nemzeti Szakértői és Kutató Központ főigazgatója, címzetes egyetemi docens
Tangl László	igazságügyi műszaki szakértő, Műszaki Szakértői Intézet igazgatója, Nemzeti Szakértői és Kutató Központ Műszaki Szakértői Intézet
Szőke Zoltán	igazságügyi műszaki szakértő, Műszaki Szakértői Intézet Közlekedés Szakértői Osztály vezetője, Nemzeti Szakértői és Kutató Központ Műszaki Szakértői Intézet
Bara István	igazságügyi műszaki szakértő, Nemzeti Szakértői és Kutató Központ Debreceni Intézet vezetője, Nemzeti Szakértői és Kutató Központ Debreceni Intézet
Laczkó Péter	igazságügyi műszaki szakértő, Nemzeti Szakértői és Kutató Központ Műszaki Szakértői Intézet
Takáts Zoltán Miklós	gépjármű műszaki technikus, Nemzeti Szakértői és Kutató Központ Műszaki Szakértői Intézet

2 A MÓDSZERTANI LEÍRÁS HATÁLYBA LÉPÉSÉNEK IDŐPONTJA

2020. október, 20.

3 MÓDSZERTANI LEÍRÁS TÉMÁJA

A Módszertani Leírás a járműazonosításra vonatkozóan meghatározza az alkalmazandó vizsgálati eljárást.

4 KIADÁS INDOKOLÁSA

A Nemzeti Szakértői és Kutató Központ az igazságügyi műszaki, közlekedés szakértői tevékenység járműazonosítási eljárása során alkalmazandó, a járművek vizsgálatára vonatkozó alapvető tevékenységek meghatározásával és tartalmi leírásával ki kívánja alakítani

- a szakértői vizsgálatok egységes módszertanát,
- az alkalmazandó eljárások minimum követelményeit,
- a vizsgálatok megismételhetőségét és összehasonlíthatóságát,
- az egyes folyamatok akkreditálásának alapjait.

A Módszertani Leírás a jogalkalmazók és jogkeresők számára is követhető, áttekinthető módon rögzíti a vizsgálat gyakorlatát.

5 HATÓKÖR

A Módszertani Leírás személyi hatálya kiterjed a Nemzeti Szakértői és Kutató Központ igazságügyi (műszaki, vegyész, fizikus, és egyéb bevont) szakértőire, szakértő jelöltjeire, a műszaki technikusokra, valamint a felsorolt személyekkel a szakértői vélemények kialakításában együttműködő külső személyekre, különösen társszakértőkre és szakkonzultánsokra.

A Módszertani Leírás tárgyi hatálya a járműazonosítás elvégzésével kapcsolatos igazságügyi szakértő tevékenységre terjed ki.

A Módszertani Leírás eljárási hatálya kiterjed valamennyi – a Nemzeti Szakértői és Kutató Központ által befogadott – igazságügyi szakértő tevékenységet igénylő eljárásfajtára, különösen:

- büntetőeljárásra,
- polgári eljárásra,
- közigazgatási eljárásra,
- egyéb hatósági eljárásra,

A Módszertani Leírás területi hatálya kiterjed:

- helyszíni vizsgálatokra Magyarország területén,
- telephelyi vizsgálatokra Magyarország területén,

Az igazságügyi szakértői működésre vonatkozó főbb jogszabályok:

- Az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény;
- A 9/2006. (II. 27.) IM rendelet;
- A 31/2008. (XII. 31.) IRM rendelet;
- Az igazságügyi szakértő szakmai - etikai, valamint fegyelmi vétsége vonatkozásban a Szaktv.-ben, az Iasz.-ban és a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara (a továbbiakban: MISZK) Etikai Kódexében foglaltak az irányadók.

6 MEGHATÁROZÁSOK

6.1 Fogalmak

6.1.2 Járműazonosítás

A járműazonosítás összehasonlító tevékenységek összessége, amelyben a jármű egyedi azonosítóit, azok adattartalmát hasonlítjuk össze egymással, a járművel és a járműkísérő okmányai-val, és a jármű egyéb azonosítóiból meghatározható adatokkal.

A járműazonosítás célja:

- a) a vizsgált jármű egyedi azonosító adatai valóságának megállapítása,
- b) a manipulált egyedi azonosítók esetén az eredeti azonosító adatok megállapítása.

6.1.2 Járműazonosító adat

A jármű hatósági jelzése (rendszer) és alvázszáma.¹

6.1.3 Gépjármű egyedi azonosító jel

A jármű egyedi azonosításra szolgáló jelölés, mely az alvázszám és a hatósági jelzés.

6.1.4 Gyártmány, típus²

Jármű gyártmány: a gyártó által bejegyzett védjegy

Járműtípus: az azonos járműkategóriába tartozó olyan járművek összessége, amelyeket ugyanaz a gyártó gyárt, ugyanolyan alvázuk van és gyártójuk a járműveket ugyanazzal a típusjellel látja el.

Típus változat: ugyanolyan típusú járművet, vagy járművek (változatok) olyan csoportját jelenti, ahol a meghatározott paraméterek a típusjóváahagyási követelményrendszerben meghatározott tűrésértéken belül vannak.

Jármű kivitel: megegyező típusú és változatú járművet jelent, amely azonban magába foglalhatja a típusjóváahagyással kapcsolatos adatközlő lapon felsorolt adatok változatát.

¹ 1999. évi LXXXIV. 2.§ (5). bekezdés

² 5/1990. (IV.12.) KÖHÉM rendelet és mellékletei

6.1.5 Gyártási év³

A jármű forgalomba helyezése során a közlekedési hatóság, illetőleg a forgalmazó által az alvázszám alapján meghatározott naptári év, amely a jármű gyártási időpontjára utal. Az alvázszám alapján megállapítható gyártási évet megelőzően használatba vett jármű esetében a használatbavétel naptári éve tekintendő gyártási évnek.

6.1.6 Modellév

A modellév a járműgyártó által meghatározott (~1 év időtartamú) időintervallum, melynek kezdetét és végét a gyártó határozza meg. A modellév szükségszerűen nem azonos a gyártási évvel, azonban átfedés lehetséges.

6.1.7 Jármű okmányok

A járműhöz a hatóság, a gyártó, a kereskedő által kiadott okmányok, melyben minimálisan szerepelnek a jármű azonosításához szükséges adatok.

6.1.8 Forgalmi engedély, lassú jármű igazoló lap

A forgalmi engedély és a lassú jármű igazoló lap a forgalomba helyezett jármű közúti forgalomban történő részvételének jogszerűségét igazoló dokumentum.

6.1.9 Forgalmi rendszám, azonosító tábla (hatósági jelzés)

A forgalmi rendszám, azonosító tábla a közúti járműveket a forgalomban egyedien azonosító alfanumerikus karaktersorozat.

6.1.10 Regisztrációs matrica

A regisztrációs matrica személygépkocsi, tehergépkocsi, autóbusz és vontató járműnyilvántartásba történő vételét és a hatósági jelzés valóságát igazolja.

6.1.11 Törzskönyv

A törzskönyv a jármű tulajdonjogát igazoló okmány.

6.1.12 Alvázszám

Az alvázszám olyan egyedi azonosító jel, mely a gépjármű, a mezőgazdasági vontató, a lassú jármű és a pótkocsi alvázán vagy az alváz szerepét betöltő szerkezeti részén, karosszérián található meg, és a jármű egyedi azonosítására alkalmas.

6.1.13 Motorszám

A gépjármű, a mezőgazdasági vontató és a lassú jármű hajtómotorja a gyártója által egyedi azonosítási jellel, illetőleg a hajtómotor egyedi azonosítására nem szolgáló típus azonosító jellel, motorszámmal látható el. Amennyiben a hajtómotort motorszámmal látták el, az a jármű azonosító jelének tekintendő.

6.1.14 Produkciós tábla, matrica

A produkciós tábla a gyártásközi információkat tartalmazza a produkciós számmal.

³ 5/1990. (IV.12.) KÖHÉM rendelet 3.§ (4) bekezdés

6.1.15 Adattábla, mérettábla, matrica

Az adattábla, matrica a jármű típusjelzésre, alvázszámára, a motor és a sebességváltómű műszaki jellemzőire, a jármű színére történő adatokat tartalmazhat.

A mérettábla a jármű geometriai méreteit tartalmazó gyári tábla, matrica, mely tartalmazza a méretdatokon kívül a gyártó megnevezését és a jármű azonosító számát.

6.1.16 Egyéb azonosító jegyek

Olyan matricák, gyártási szalagok, amely tartalmazzák az adott alkatrész gyártási időpontját, cikkszámát, gyártási számát, illetve egyéb, konkrét járműhöz köthető egyedi azonosításra alkalmas adatot.

6.1.17 Egyedi azonosító

Az egyedi azonosító jel olyan betűjellel és sorszámmal ellátott karaktersorozat, mely fődarab, vagy alkatrész egyedi megjelölésére szolgál. Az egyedi azonosítót a fődarab, vagy alkatrész gyártója nyilvántarthatja, illetve a jármű gyártója saját adatbázisában a konkrét járműhöz hozzárendelve nyilvántarthatja.

6.1.18 Érzékszervi vizsgálat

A vizsgált jármű meghatározott jellemzőjének, tulajdonságának, adatának ellenőrzése közvetlen érzékeléssel (eszköz használata nélkül), amely történhet vizuálisan, hallás útján vagy tapintással, miközben a járművet vagy annak szerkezeti egységét - szükség szerint – működtetik.

6.1.19 Fizikai, kémiai vizsgálat

A jármű vizsgált elemeinek esetlegesen roncsolással is járó vizsgálata mechanikai (mozgatás, feszítés, csiszolás stb.) és kémiai (oldás, maratás, felületkezelés, stb.) eljárásokkal.

6.1.20 Műszeres vizsgálat

A jármű vizsgálata során a mérhető paraméterek mérése, adattárolók adattartalmának kiolvasása általános diagnosztikai, vagy gyártmány specifikus műszerrel.

6.2 Rövidítések

VIN, FIN:	olyan három csoportból, nemzetközi szabvány szerint 17 karakterből álló szám-és betűkombináció, amelyet a járművet gyártók egyes járműveik beazonosítására használnak.
EN:	Engine number; motorszám
QR:	Quick Response-kód; kétdimenziós vonalkód, pontkód
LED:	Light-Emitting Diode; fényt kibocsátó dióda
UV:	Ultra viola

7 BEVEZETÉS

7.1 A témakör hazai helyzete, a témaválasztás indoklása

Az igazságügyi műszaki szakértők gyakorlati tevékenységét a vonatkozó jogszabályokon kívül a szakértői módszertani leírás szabályozza, illetve ez utóbbi útmutatást nyújt a szakértőnek „a szakértői tevékenység egységes és magas színvonalú ellátása érdekében”⁴. Mivel a korábbi időszakban a szakterületre vonatkozó módszertani levelek hatályukat veszítették, illetve e témakörben korábban módszertani leírás nem került kiadásra, továbbá újak nem kerültek kiadásra, így az egységes gyakorlat követelményét megalapozó iránymutatás nem került a szakértők elé. E hiányosságot kívánja megszüntetni jelen módszertani leírás.

7.2 Kapcsolat a hivatalos hazai és külföldi szakmai irányelvekkel

A járműazonosítás elvégzése során az alkalmazott módszertani elvek, alkalmazott előírások, meghatározott vizsgálati módszerek, leírások megfelelnek a hazai és nemzetközi gyakorlatnak.

7.2.1 A területtel érintett szabványok

MSZ ISO 3779:2015

Közúti járművek. Járműazonosító szám (VIN): Tartalom és felépítés

49 CFR 565

Vehicle Identification Number (VIN) Requirements

FMVSS 115

Vehicle Identification Number Requirements; Technical Amendment

ISO 4030:1983

Road vehicles — Vehicle Identification Number (VIN) — Location and attachment

ISO 3780: 2009

Közúti járművek - A világ gyártójának azonosítója (WMI) kódja

MSZ 2709:2003

Gépjárművek gyári új fényezése. Rétegvastagság

7.2.2 Ajánlások

- 301/2009. (XII.22.) Korm.rendelet 4. számú melléklete

⁴ 2016. évi XXIX. törvény 89. § (1)

8 A MÓDSZERTANI LEÍRÁS SZAKMAI RÉSZLETEZÉSE

8.1 A vizsgálat általános alapelvei

A járművek vizsgálata során a következő alapelvek alapján kell eljárni:

- a vizsgálat lépéseit dokumentálni kell, írásos és képrögzítési formában,
- minimalizálni kell a roncsolással járó vizsgálatokat,
- minden változtatást dokumentálni és indokolni szükséges,
- be kell tartani a bűnjel és a vizsgálati tárgy kezelési szabályokat,
- a járművek, vagy részegységeinek mozgatásakor (szervezetten belüli és/vagy szervezetek közötti átadás-átvétel) fenn kell tartani a felügyeleti lánc (Chain of Custody) folyamatosságát, melyet dokumentálni kell.

8.2 A járműazonosítás során vizsgálandó azonosítók, és szükséges eszközök

8.2.1 A vizsgálandó azonosítók és egységek:

- Okmányok
- Alvákszám (VIN)
- Alvákszám karakterek (Characters of VIN)
- Alvákszámot borító festékbevonat és környezete
- Alvákszámot hordozó elem (Joint of plates)
- Az alvákszámok ismétlései (Repeats of VIN)
- Motorszám (Engine number)
- Motorszám ismétlések (Repeats of EN)
- Belső kialakítás és felszereltség (Inside equipments)
- Külső kialakítás és felszereltség (Outside equipments)
- Színkód (Code of colour)
- Karosszériaszám, produkciós szám (Body number, PKN)
- Vezérlőegység/vezérlőegységek (Computer)
- Típus tábla (Typetables)
- Mérettábla
- Kulcsok és szervizkönyv (Keys and service book)
- Üvegek, alkatrészek
- Címkék
- Sebességváltó
- Bárkód (vonalkód, QR kód, data mátrix)

8.2.2 Eszközök

A vizsgálatok elvégzéséhez szükséges **minimális eszközigény:**

- vizsgáló lámpa (vibrálásmentes, lehetőleg LED lámpa),
- vizsgáló tükör,
- kézi nagyító (minimálisan 2x;10x),
- UV lámpa (365 nm),
- festék rétegvastagság vizsgáló készülék (acél- és nem mágnesezhető fém alaphoz),
- oldószer, aceton (általános felület tisztításra és oldhatósági vizsgálatokhoz),
- mechanikus felülettisztító eszköz (csiszolóvászson megfelelő szemcsemérettel, drótkefe, géprongy stb.),
- kéziszerszám (jármű megbontásához szükség szerint),
- endoszkóp kamera (számítógépes csatlakozási lehetőséggel, vagy saját memóriával, drimmelhető fényforrással, min. 5 Mp felbontással),
- vegyszeres vizsgálatához szükséges vegyszerek (akár speciális összetétellel),
- digitális tolómérő (min. 150 mm-es),
- ”L” alakú mérce (kihajtható), öntapadó mérőszalag mm beosztással fekete-fehér kivitel (továbbiakban mérce)
- digitális fényképezőgép (legalább: 20,0 Megapixel felbontás, makro-funkció),
- diagnosztikai berendezések, OBD kiolvasók (általános, típus specifikus)
- vonalkód, QR leolvasó program és eszköz (mobiltelefon)

A vizsgálatok elvégzéséhez alkalmazható további eszközök:

- kézi anyagfolytonosság és tömörségvizsgáló eszköz (örvényáramú),
- mágneses elvű vizsgálóberendezés

8.2.3 Szakirodalom

A vizsgálatok elvégzéséhez szükséges ajánlott szakirodalom, szoftver:

- Dr. Nagy Gábor: Eljárás gépkocsi alvázszámok eredetiségének megállapítására (P 96 00342 sz. szabadalmi leírás,1996.02.16.)
- Dr. Melegh Gábor: Gépjárműszakértés; Maróti Könyvkiadó, 2003
- Wolfgang Hugemann (szerkesztő): Unfall-rekonstruktion; Verlag autorenteam, Münster 2007
- Dr. Nagy Gábor: A gépjármű eredetiség-vizsgálat szakértői szemmel, Belügyi Szemle, 2001.9.
- 301/2009. (XII. 22.) Korm. rendelet 4. számú melléklete
- Komáromi Zsolt: White Spot járműazonosító program
- Nemzeti Közlekedési Hatóság (elődintézmény KFF) által kiadott típusbizonyítványok és a járművekre kiadott európai típusbizonyítványok
- Eurotax, Audatex, DAT Hungary programcsomagok
- Automobil Revue kiadványok
- Last auto Omnibus Catalog
- E.T.A.I. Ocassion katalógusok
- 5.2.1. pontban felsorolt szabványok
- gyártók által kiadott útmutatók
- diagnosztikai berendezések útmutatói
- European Vehicle Identification Database, EuVID

8.3 Vizsgálatok elvégzése

A jármű vizsgálatát az 1. számú „**Alvázszámok vizsgálati metodikája**” c. melléklet szerint kell elvégezni, figyelembe véve az alábbi alpontokban szereplő leírásokat is:

1. A jármű vizsgálat előtti állapotának dokumentálása fényképezéssel, esetleg videofelvétel készítésével. A felvételeknek áttekinthető módon a vizsgált jármű minden látható részét tartalmaznia kell, és alkalmasnak kell lennie arra, hogy a vizsgált jármű az esetleges sérülései, jellegzetességei, felszereltsége, kilométer-számláló állása visszaellenőrzésre alkalmas módon rögzítésre kerüljön.
2. A járműhöz kapcsolódó okmányok adattartalmát össze kell hasonlítani a jármű kialakításával, azonosítóival.
3. A járműhöz kapcsolódó okmányokat vizuálisan vizsgálni kell, hogy azok megfelelnek e az eredeti állapotnak.
4. A járművet vizuálisan ellenőrizni kell, mely során meg kell állapítani, hogy a karosszéria rendelkezik-e típus idegen szerkezeti elemekkel, átalakítással (figyelemmel a nem engedélyköteles átalakításokra⁵).
5. A jármű elektronikus rendszeréből ki kell olvasni az elektronikusan tárolt, azonosításra alkalmas információkat (alvázszámot) és össze kell hasonlítani a leolvasható (beütött vagy táblán látható) alvázszámokkal.
6. A jármű alvázszámát hordozó elem bekötési, csatlakozási pontjait fényképfelvételekkel rögzíteni kell tisztítás előtti állapotban.
7. Az egyedi azonosítókat meg kell tisztítani mechanikus, vagy vegyi eljárással. A tisztítás mértéknek arányosnak kell lennie, kerülni kell az indokolatlan beavatkozásokat.
8. Az alvázszám felépítését, környezetét, a hordozóelemek illesztését, a gyári rögzítési -, illetve beavatkozási pontokat vizsgálni kell, melyről – amennyiben lehetséges fonák oldalról is - fényképfelvételt kell készíteni.
9. Az egyedi azonosításra alkalmas jelöléseket fel kell tární, adattartalmát vizsgálni kell, és a jármű kialakításával össze kell hasonlítani. Az azonosítókról fényképfelvételt kell készíteni.
10. A jármű meghatározott pontjain a festékréteg vastagságának műszeres ellenőrzését el kell végezni, melyet dokumentálni kell⁶.
11. Fényképfelvétellel rögzíteni kell a fentiekén kívül, amennyiben megtalálható:
 - adattáblát
 - karosszéria (produkciós) számot
 - mérettáblát

⁵ 5/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet 2. §.

⁶ 2. számú melléklet mintája alapján

- gyártási szalagot/szalagokat,
- kód zászlót
- vevőszolgálati matricát,
- Szövetségi Biztonsági Bizonyítványt,
- színkódot,
- vonalkódot, QR-t
- VIN matricát,
- olyan alkatrészeket, melyek a gyártás idejére vonatkozó időpontokat, adatokat tartalmaznak,
- korábbi sérülések, hegesztési varratok, jelenlegi sérülések, házilagos megoldások, és minden olyasmi, ami a járműre nézve egyedi azonosítást lehetővé tesz.

12. A fényképfelvételeket úgy kell elkészíteni – akár több felvétel készítésével is -, hogy a járművön a vizsgált azonosító elhelyezkedése utólagosan azonosítható legyen. A vizsgálat során szükséges és indokolt esetben videofelvétel is készíthető.

13. A tényleges gépjárművizsgálat megkezdése előtt az ismert adatok birtokában:

- előzetesen be kell szerezni a jármű gyártási idejére, felszereltségi listájára, minden egyedi azonosító számmal ellátott alkatrészére vonatkozó információt (pl.: motor, sebességváltó száma, nyers karosszéria száma, további alkatrészek).
- lehetőség szerint be kell kérni a jármű korábbi eredetiség vizsgálatával és valamennyi műszaki vizsgálásával kapcsolatos dokumentumot, fényképfelvételt. Amennyiben az adatkérés nem eredményes, úgy lehetőség szerint (regisztrációt követően) a köznyilvánosan elérhető járműszolgáltatási platformon keresztül le kell hívni az ott nyilvánossá tett adatokat.

8.3.1 Okmányok

Okmányok típusa	Használandó eszközök	Vizsgálat módja	Dokumentálás	Egyéb
<ul style="list-style-type: none"> - forgalmi engedély - ideiglenes forgalmi engedély - lassú jármű igazoló lap - műszaki adatlap - hatósági határozat - külföldi forgalmi engedély - adás-vételi szerződés - VÁM eljáráshoz kapcsolódó okmányok, - szervízkönyv, 	<ul style="list-style-type: none"> - UV-lámpa, - nagyító, - digitális fényképezőgép, - vonalkód, QR - leolvasó 	<ul style="list-style-type: none"> - szemrevételezés - egyeztetés 	<ul style="list-style-type: none"> - fényképfelvétel készítése vagy - színes másolat készítése 	Eltérés esetén, vagy eltérés gyanúja esetén okmányszakértő bevonása.

8.3.2 Alvászám, alvászám karakterek, alvászámot hordozó elem, karosszéria szám, másodlagos alvászám

Vizsgálat tárgya	Használandó eszközök	Vizsgálat módja	Dokumentálás	Egyéb
<ul style="list-style-type: none"> - alvászám, - alvászám karaktere - alvászámot hordozó szerkezeti elem - alvászám tábla rögzítés (nem beütött alvászámmal rendelkező járművek esetén) - karosszéria szám - másodlagos alvászám 	<ul style="list-style-type: none"> - festék rétegvastagság vizsgáló készülék - szerves oldószer, acetón - vegyszeres vizsgálat vegyszerei - mechanikus felülettisztító eszköz, - digitális fényképezőgép, - digitális tolómérő, - kéziszerszámok, - mérce, - kézi nagyító, - endoszkóp kamera, - vizsgálat lámpa, <p>Használható továbbá:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kézi anyagfolytonosság és tömörségvizsgáló eszköz, - mágneses elvű vizsgálatberendezés 	<ul style="list-style-type: none"> - szemrevételezés - egyeztetés az okmányokkal - mechanikus és/vagy vegyi tisztítás, - oldószeres oldáspróba acetonnal, - rögzítő elem vizsgálat, - festékrétegződés vizsgálat, - alvászám méret, formai ellenőrzés, vizsgálat (hossz, magasság), - hordozófelület vizsgálat (ha lehetséges a fonák oldalról is), - elhelyezés vizsgálat (fellelhetőség), - karakterisztikus vizsgálat (ha lehetséges a fonák oldalról is), - szükség esetén vegyszeres maratás 	<ul style="list-style-type: none"> - áttekintő fényképfelvétel készítés, - részlet fényképfelvétel készítés, - méret adatokat is tartalmazó fényképfelvétel készítés, - fonák oldalról fényképfelvétel készítés, - szükség esetén makró fényképfelvétel készítés, - mért érték írásbeli rögzítése, 	

8.3.3 Motorszám, másodlagos motorszám

Vizsgálat tárgya	Használandó eszközök	Vizsgálat módja	Dokumentálás	Egyéb
<ul style="list-style-type: none"> - motorszám - motorszámot hordozó szerkezeti elem (tábla, nem beütött motorszámmal rendelkező járművek esetén) - másodlagos motorszám 	<ul style="list-style-type: none"> - kézi nagyító - oldószer, - mechanikus felülettisztító eszköz, - acetón - vegyszeres vizsgálat vegyszerei, - digitális fényképezőgép, - endoszkóp kamera, - digitális tolómérő, - mérce, - vizsgálat lámpa, 	<ul style="list-style-type: none"> - szemrevételezés, - egyeztetés az okmányokkal, - mechanikus és/vagy vegyi tisztítás, - szükség esetén vegyszeres maratás, - rögzítő elem vizsgálat, - motorszám karakter méret, formai vizsgálat ellenőrzés (hossz, magasság), - hordozófelület vizsgálat, 	<ul style="list-style-type: none"> - áttekintő fényképfelvétel készítés, - részlet fényképfelvétel készítés, - méret adatokat is tartalmazó fényképfelvétel készítés, - szükség esetén makró fényképfelvétel készítés, - mért érték írásbeli rögzítése 	

8.3.4 Külső és belső kialakítás és felszereltség

Vizsgálat tárgya	Használandó eszközök	Vizsgálat módja	Dokumentálás	Egyéb
- külső és belső kialakítás vizsgálata	- digitális fényképezőgép, - endoszkóp kamera, - vizsgáló lámpa,	- szemrevételezés, - jármű specifikációnak megfelelő kialakítás ellenőrzése, - engedély nélküli átalakítások vizsgálata (figyelemmel a nem engedélyköteles átalakításokra), - felszereltség vizsgálata - formai jellemzők vizsgálata,	- áttekintő fényképfelvétel készítés, - részlet fényképfelvétel készítés, - szükség esetén makró fényképfelvétel készítés, - megállapítások írásbeli rögzítése,	

8.3.5 Jármű szín, színkód

Vizsgálat tárgya	Használandó eszközök	Vizsgálat módja	Dokumentálás	Egyéb
- jármű színének vizsgálata, - színkód ellenőrzés	- digitális fényképezőgép, - esetlegesen színösszetétel vizsgáló berendezés - oldószer, - mechanikus felülettisztító eszköz, - festék rétegvastagság vizsgáló	- szemrevételezés, - jármű specifikációnak megfelelés ellenőrzése (engedélyezett színváltozást is figyelembe véve), - festékrétegződés vizsgálat - színkód és valós szín összevetése	- áttekintő fényképfelvétel készítés, - részlet fényképfelvétel készítés, - szükség esetén makró fényképfelvétel készítés, - megállapítások írásbeli rögzítése,	

8.3.6 Vezérlőegység/vezérlőegységek

Vizsgálat tárgya	Használandó eszközök	Vizsgálat módja	Dokumentálás	Egyéb
- vezérlőegységekben rögzített adatok vizsgálata	- digitális fényképezőgép, - diagnosztikai berendezés (általános és vagy járműspecifikus)	- adattárolásra alkalmas vezérlőegységekben a jármű azonosítására szolgáló adatok kiolvasása, - elsődlegesen alvázsámok, km óra állása, - másodlagosan egyéb azonosításra alkalmas adatok kinyerése,	- áttekintő fényképfelvétel készítés - részlet fényképfelvétel készítés - megállapítások írásbeli rögzítése, ha a vizsgálo berendezés jegyzőkönyv nyomtatására, generálására alkalmas, akkor jegyzőkönyv készítése	- eltérés esetén további vizsgálatok elvégzése, esetlegesen vezérlőegység/ek cseréjének figyelembevételével - a vizsgálatot a lehető legtöbb vezérlőegységnél el kell végezni

8.3.7 Típusábra, mérettábla

Vizsgálat tárgya	Használandó eszközök	Vizsgálat módja	Dokumentálás	Egyéb
- típusábra - mérettábla	- oldószer (aceton), - mechanikus felülettisztító eszköz, - digitális fényképezőgép, - digitális tolómérő, - mérce, - kézi nagyító, - vizsgálo lámpa, - kéziszerszámok, - vonalkód, QR leolvasó	- szemrevételezés/egy ezetetés, - adatok tartalmi helyességének ellenőrzése, - táblatípus vizsgálata, járműre jellemző kialakításának vizsgálata, - fellelhetőség ellenőrzése, - adattartalom vizsgálata, - rögzítés vizsgálata, - vonalkód adatok vizsgálata, - karakterisztika kialakításának vizsgálata, - formai-, és anyagjellemzők vizsgálata, - acetonos oldáspróba - fonák oldal vizsgálata, ha lehetséges	- áttekintő fényképfelvétel készítés, - részlet fényképfelvétel készítés, - megállapítások írásbeli rögzítése,	

8.3.8 Kulcsok vizsgálata

Vizsgálat tárgya	Használandó eszközök	Vizsgálat módja	Dokumentálás	Egyéb
<ul style="list-style-type: none"> - indító kulcs/ok vizsgálata - egyéb kulcsok vizsgálata (különös tekintettel a pótkulcsokra) 	<ul style="list-style-type: none"> - digitális fényképezőgép, - mérce, - kézi nagyító, - vizsgáló lámpa, - kéziszerszám, - járműspecifikus diagnosztikai eszköz 	<ul style="list-style-type: none"> - szemrevételezés/egyeztetés, - kulcsok működéspróbával történő vizsgálata, a járművön - adattartalom vizsgálata (kulcsokon szereplő adatok) vizsgálata - adattárolásra alkalmas kulcsok esetén a tárolt adatok vizsgálata, különös tekintettel az alvázszámra), - vonalkód adatok vizsgálata, - formai- és anyagjellemzők vizsgálata, 	<ul style="list-style-type: none"> - áttekintő fényképfelvétel készítés - részlet fényképfelvétel készítés - megállapítások írásbeli rögzítése, ha a vizsgáló berendezés jegyzőkönyv nyomtatására alkalmas jegyzőkönyv nyomtatása, 	

8.3.9 Címkék, vonalkód, QR

Vizsgálat tárgya	Használandó eszközök	Vizsgálat módja	Dokumentálás	Egyéb
<ul style="list-style-type: none"> - egyes szerkezeti elemekhez tartozó címkék, szalagok - vonalkód, QR 	<ul style="list-style-type: none"> - digitális fényképezőgép, - mérce, - kézi nagyító, - vizsgáló lámpa, - kéziszerszám, - UV lámpa, - vonalkód, leolvasó 	<ul style="list-style-type: none"> - Szemrevételezés/egyeztetés, - címketípus; - fellelhetőség ellenőrzése, - adattartalom vizsgálata, egyeztetése, - vonalkód adatok vizsgálata, - formai és anyagjellemzők vizsgálata, - fénypolarizáció vizsgálat, 	<ul style="list-style-type: none"> - áttekintő fényképfelvétel készítés, - részlet fényképfelvétel készítés, - megállapítások írásbeli rögzítése, 	

8.3.10 Üvegek, alkatrészek

Vizsgálat tárgya	Használandó eszközök	Vizsgálat módja	Dokumentálás	Egyéb
<ul style="list-style-type: none"> - üvegfelületek - gyártási évre vonatkozóan azonosító számot tartalmazó alkatrészek 	<ul style="list-style-type: none"> - kézi nagyító - oldószer, - mechanikus felülettisztító eszköz, - digitális fényképezőgép, - endoszkóp kamera, - digitális tolómérő, - vizsgáló lámpa, - mérce, 	<ul style="list-style-type: none"> - szemrevételezés, - mechanikus és/vagy vegyi tisztítás, - rögzítő elem vizsgálat, - karakterisztikus vizsgálata, - formai jellemzők vizsgálata, - adattartalom vizsgálata, 	<ul style="list-style-type: none"> - áttekintő fényképfelvétel készítés - részlet, fényképfelvétel készítés, - méret adatokat is tartalmazó fényképfelvétel készítés, - szükség esetén makró fényképfelvétel készítés, - adatok írásbeli rögzítése, 	

8.3.11 Sebességváltó

Vizsgálat tárgya	Használandó eszközök	Vizsgálat módja	Dokumentálás	Egyéb
<ul style="list-style-type: none"> - sebességváltószám - sebességváltó számot hordozó szerkezeti elem (tábla, nem beültött váltószámmal rendelkező járművek esetén) 	<ul style="list-style-type: none"> - kézi nagyító - oldószer, - mechanikus felülettisztító eszköz, - digitális fényképezőgép, - endoszkóp kamera, - digitális tolómérő, - vizsgáló lámpa, - szerves oldószer - kéziszerszámok, 	<ul style="list-style-type: none"> - szemrevételezés, mechanikus és/vagy vegyi tisztítás, - szükség esetén vegyszeres maratás, - rögzítő elem vizsgálat - méret ellenőrzés - hordozófelület vizsgálat - karakterisztikus vizsgálat, - formai jellemzők vizsgálata 	<ul style="list-style-type: none"> - áttekintő fényképfelvétel készítés, - részlet fényképfelvétel készítés, - méret adatokat is tartalmazó fényképfelvétel készítés, - szükség esetén makró fényképfelvétel készítés - mért érték írásbeli rögzítése, 	

8.4 Dokumentálás

Az elvégzett vizsgálatról a 3. számú mellékletben szereplő jegyzőkönyvet kell felvenni), és annak alapján szakértői véleményt készíteni a 6.3 pontban megadott további feltételeket figyelembe véve. A szakértői véleményhez mellékelni kell a fényképfelvételeket, a diagnosztikai berendezések által készített jegyzőkönyvet, és a mért értékeket (ha azok a véleménybe nem kerülnek beépítésre).

9 A MÓDSZERTANI LEÍRÁS FELÜLVIZSGÁLATI TERVE

A módszertani leírás karbantartása a vizsgálati eljárások minőségének fenntartása érdekében szükséges, ciklikus folyamat. A felülvizsgálat – legyen az évenkénti tartalomfrissítő, rendkívüli vagy technológiamegújító felülvizsgálat – elvégzéséig, kiértékeléséig és eredményeinek beépítéséig az előző módszertani leírás marad hatályban.

9.1 Évenkénti tartalomfrissítő felülvizsgálat

A módszertani leírás műszaki tartalmi elmeit szükség szerint, de évente legalább egy alkalommal részletesen át kell tekinteni és az előző felülvizsgálat óta megjelent technológiai megoldásokkal ki kell egészíteni.

A felülvizsgálat eredményéről és tartalmáról értesíteni kell a módszertani leírás felhasználóit.

9.2 Rendkívüli felülvizsgálat

Amennyiben a módszertani leírás tartalmát érintő rendkívüli technológiai esemény következik be – különösen a vizsgálati módszerek alkalmazásával összefüggésben – úgy a kapcsolódó módszertani leírást az érintett technológiával összefüggő részét haladéktalanul felül kell vizsgálni és a szükséges módosításokat el kell végezni.

A felülvizsgálat eredményéről és tartalmáról haladéktalanul értesíteni kell a módszertani leírás felhasználóit.

9.3 Háromévenkénti technológiamegújító felülvizsgálat

A módszertani leírás teljes tartalmát minden harmadik évben részletesen át kell tekinteni és szükség szerint ki kell egészíteni.

A felülvizsgálat eredményéről és tartalmáról értesíteni kell a módszertani leírás felhasználóit.

10. SZAKIRODALOM

8.2.3. pontban felsoroltak

10.1 Jogsabályok

1999. évi LXXXIV. törvény: a közúti közlekedési nyilvántartásról

2016. évi XXIX. törvény: az igazságügyi szakértőkről

301/2009. (XII. 22.) Korm. rendelet: az előzetes eredetiségvizsgálati eljárás részletes szabályairól

26/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet: a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról

31/2008. (XII. 31.) IRM rendelet: az igazságügyi szakértői működésről

5/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet: a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról

6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet: a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről

10.2 Szabványok

5.2.1. pontban felsoroltak

11. MELLÉKLETEK

- 1. számú melléklet: Alvákszámok vizsgálati metodikája
- 2. számú melléklet: Festékréteg vastagság mérés helyei
Helyenként minimálisan 5 mérést kell elvégezni, és a tól-ig mért értéket kell feltüntetni.
- 3. számú melléklet: Vizsgálati jegyzőkönyv